

UCL

Inkontinentsi käsitus tulevikus

Adrian Wagg

Geriaatrilise meditsiini vanemlektor
University College London, Ühendkuningriik

■ Konsultant

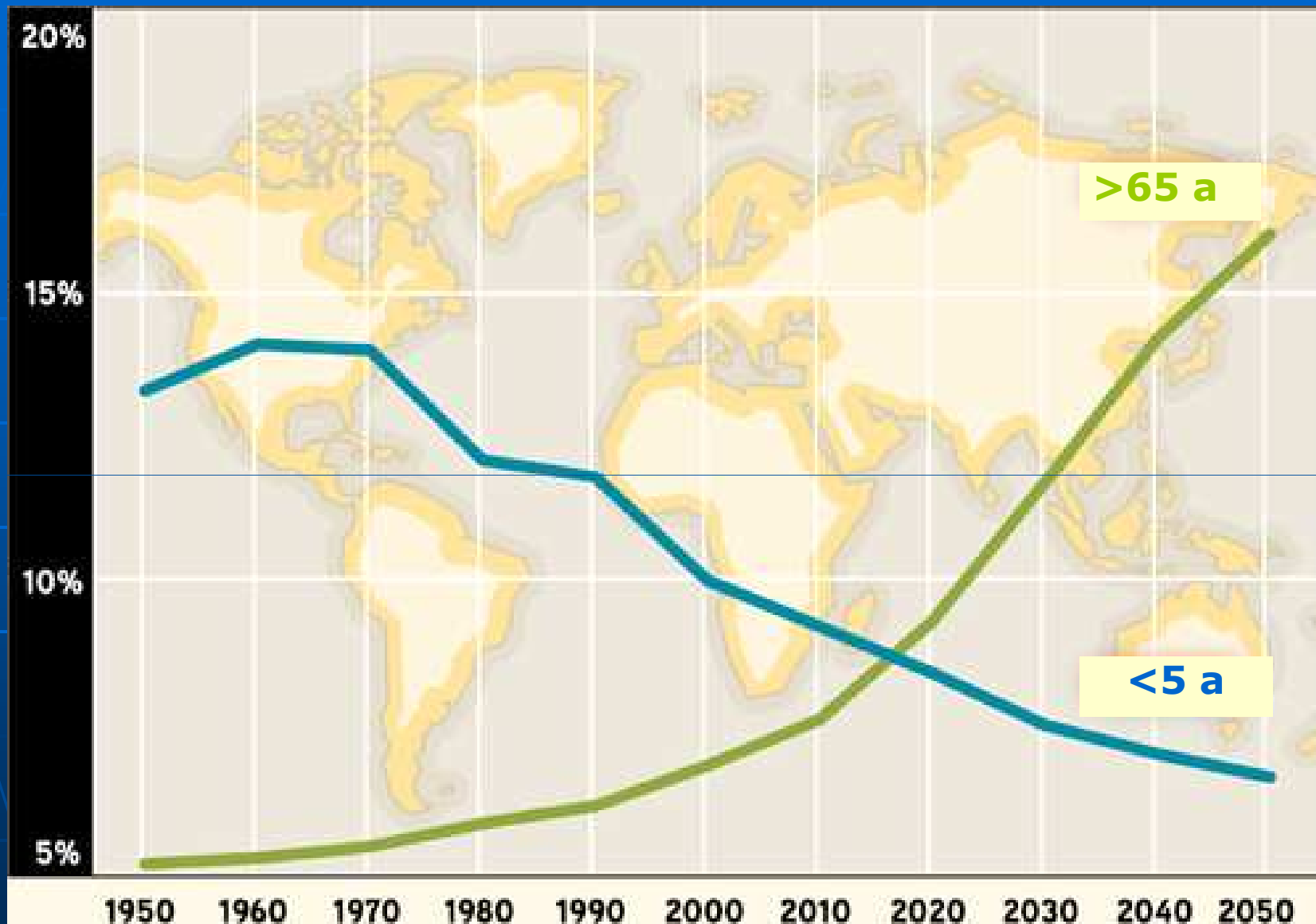
- Astellas, Pfizer, Boehringer-Ingelheim, UCB Pharma

■ Lektor

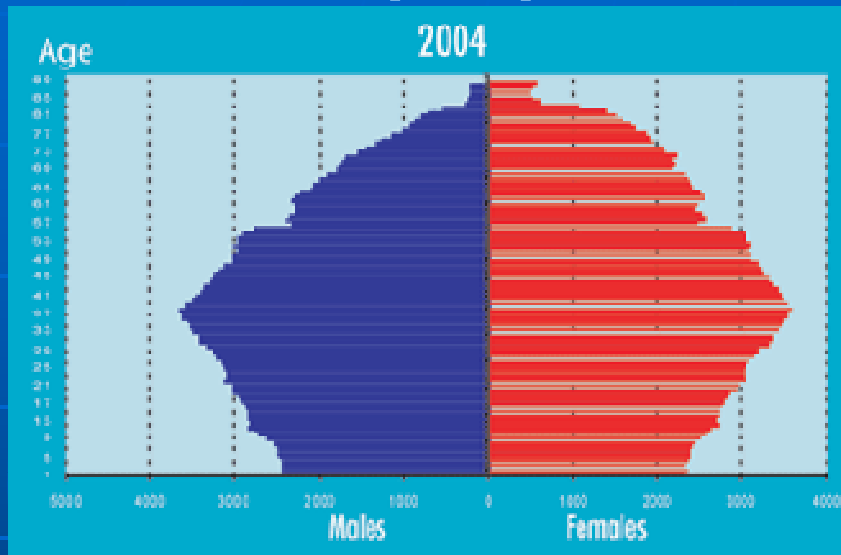
- Ardana, Astellas, Boehringer-Ingelheim, Pfizer, UCB Pharma, SCA

■ Uurimustöö

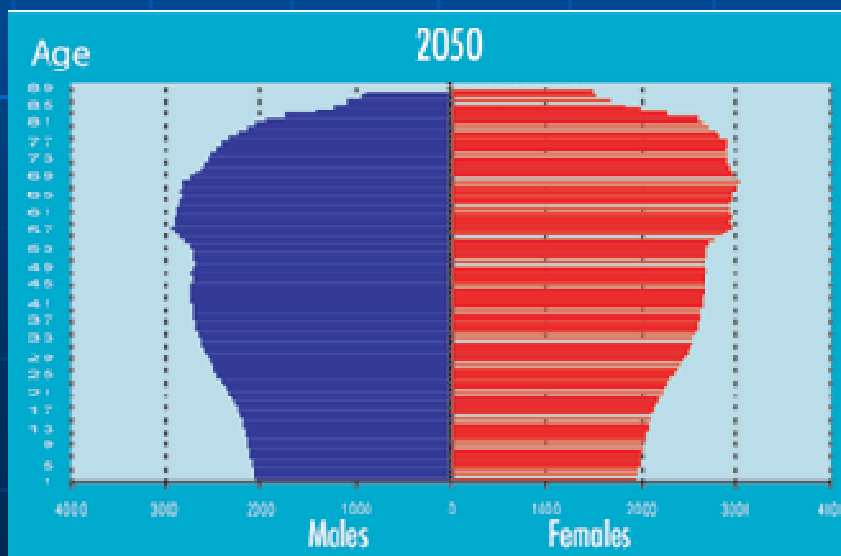
- Astellas, Boehringer-Ingelheim, Pfizer, UCB Pharma

EL-i populatsiooni prognoos

**Ainult 26,5% üle
85aastastest meestest
ja 21,9% naistest ütleb,
et nende tervis on hea.**

UK Census 2001

Age – vanus
Males – mehed
Females – naised

- 2006 – 500 miljonit inimest olid 65 või rohkem aastat vanad.
- 2030 – prognoosi kohaselt suureneb see arv 1 miljardini, st 1 inimene 8st.
- Kõige kiirem 65aastaste ja vanemate inimeste osakaalu suurenemine toimub arengumaades, kus nende arv suureneb 2030. aastaks 140% võrra.

- Ülemaailmne elanikkonna vananemine näitab meditsiiniliste, sotsiaalsete ja majanduslike edusammude triumfi haiguste üle.
- Elanikkonna vananemine kurnab sotsiaalkindlustus- ja pensionisüsteeme ning on väljakutseks praegustele sotsiaaltoetuste mudelitele.
- See mõjutab majanduskasvu, kaubandust, rännet, haigestumismustreid ja levimust, fundamentaalset arusaamist vananemisest.
- Eeldatav eluiga suureneb. Enamikes riikides, sealhulgas arengumaades, pikeneb eluiga pidevalt.

- Perekonna struktuur muutub. Kuna inimesed elavad kauem ja neil on vähem lapsi, on perekonna struktuur muutunud, mistõttu eakatel inimestel on võimalik valida vähemate hooldusvariantide vahel.
- Tööl käimise ja pensionile jäämise muustrid muutuvad. Tööl käivate inimeste ja pensionäride suhte vähenemine ja asjaolu, et inimesed on üha suurema osa oma elust pensionil, suurendab olemasolevate tervishoiu- ja pensionisüsteemide koormust.
- Sotsiaalkindlustussüsteemid arenevad. Kuna sotsiaalkindlustuskulutused suurenevad, hindab üha enam riike nende süsteemide jätkusuutlikkust ümber.

Seega...

- Töötada kauem... kõrgema eani
- Soodustada suuremat finantsilist sõltumatust
- Pakkuda inimestele valikuvõimalusi
- Muuta riiklik “ohutusvõrk” mitteatraktiivseks

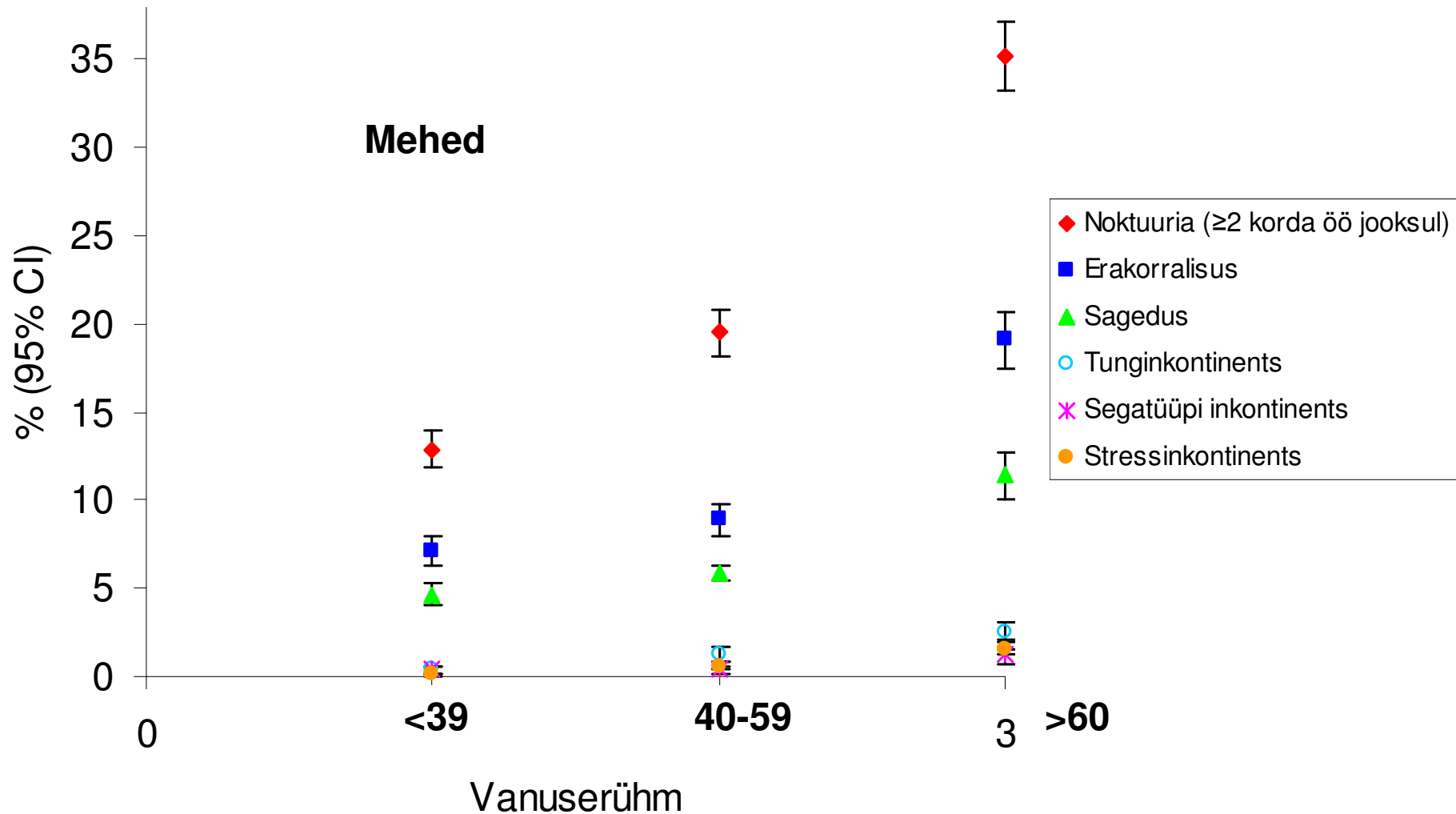

Mis muudab inkontinentsi vanemaealistel inimestel tõenäosemaks?

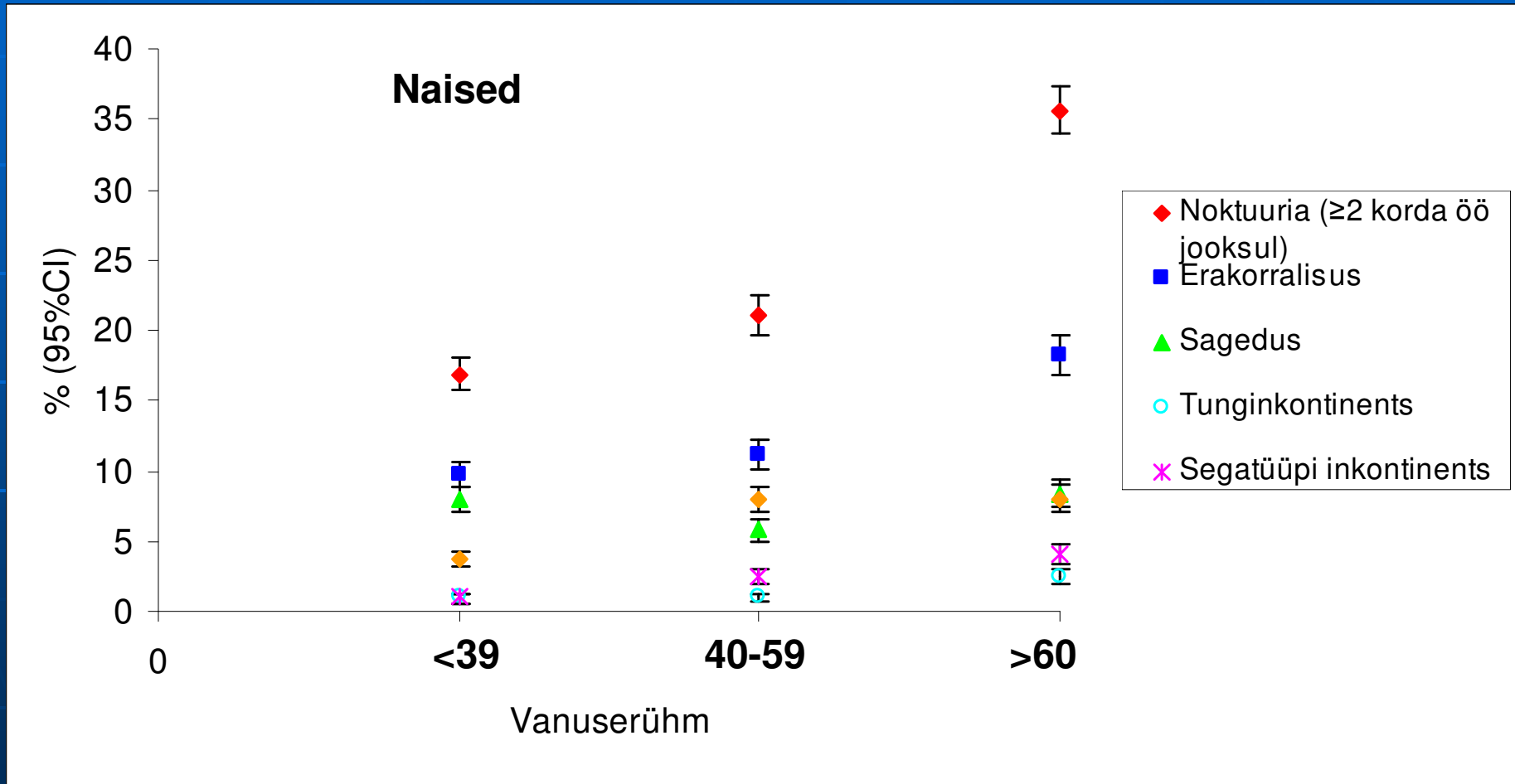
- Muutused alumiste kuseteede füsioloogias
- Alumiste kuseteede haiguste suurem levimus
- Kaasuvate haiguste mõju
- Ravimite / ravimeetodite mõju

....kompensatsioonivõime

Sümptomite levimus ja iga

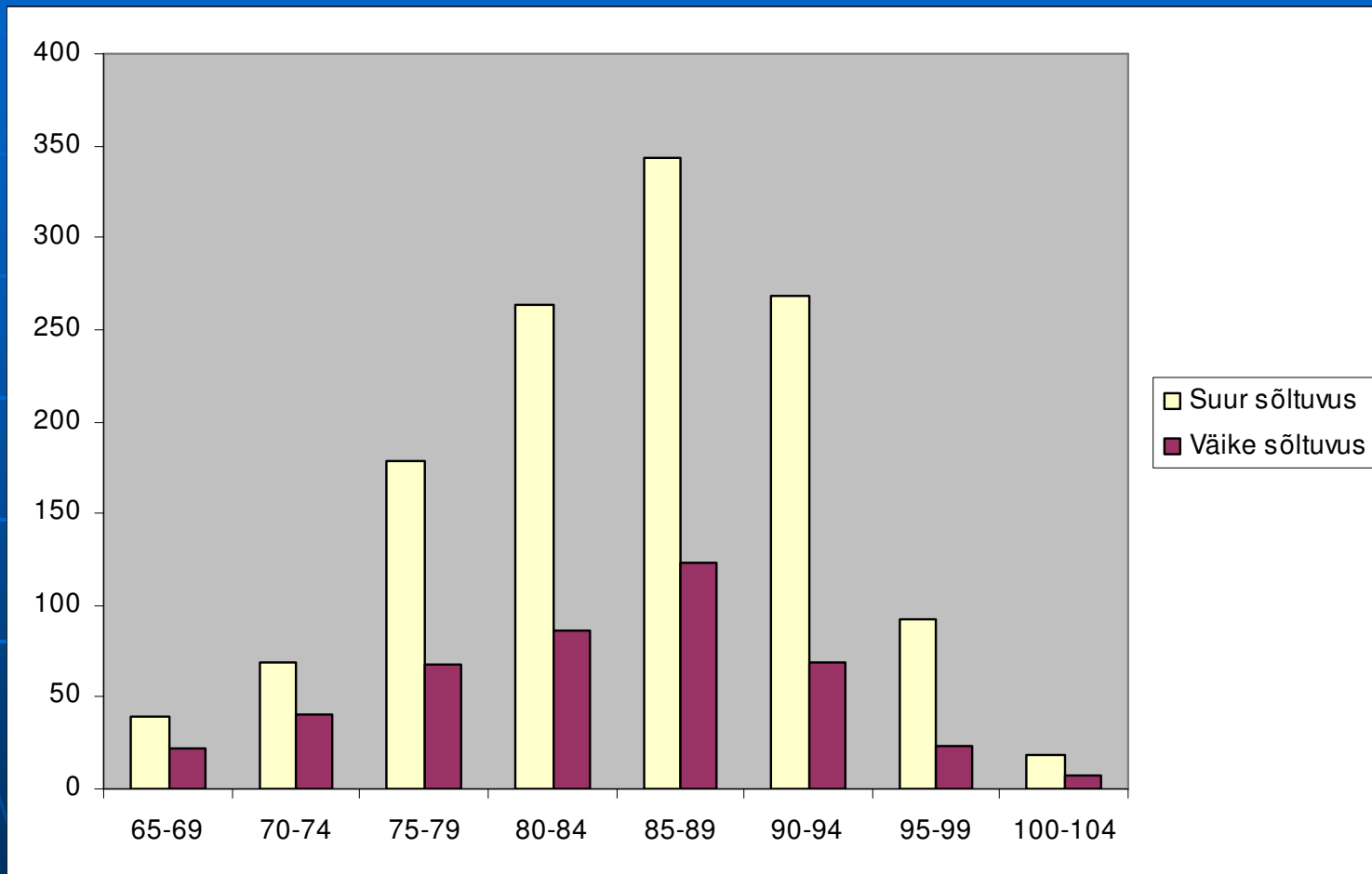
Sümptomite levimus ja iga

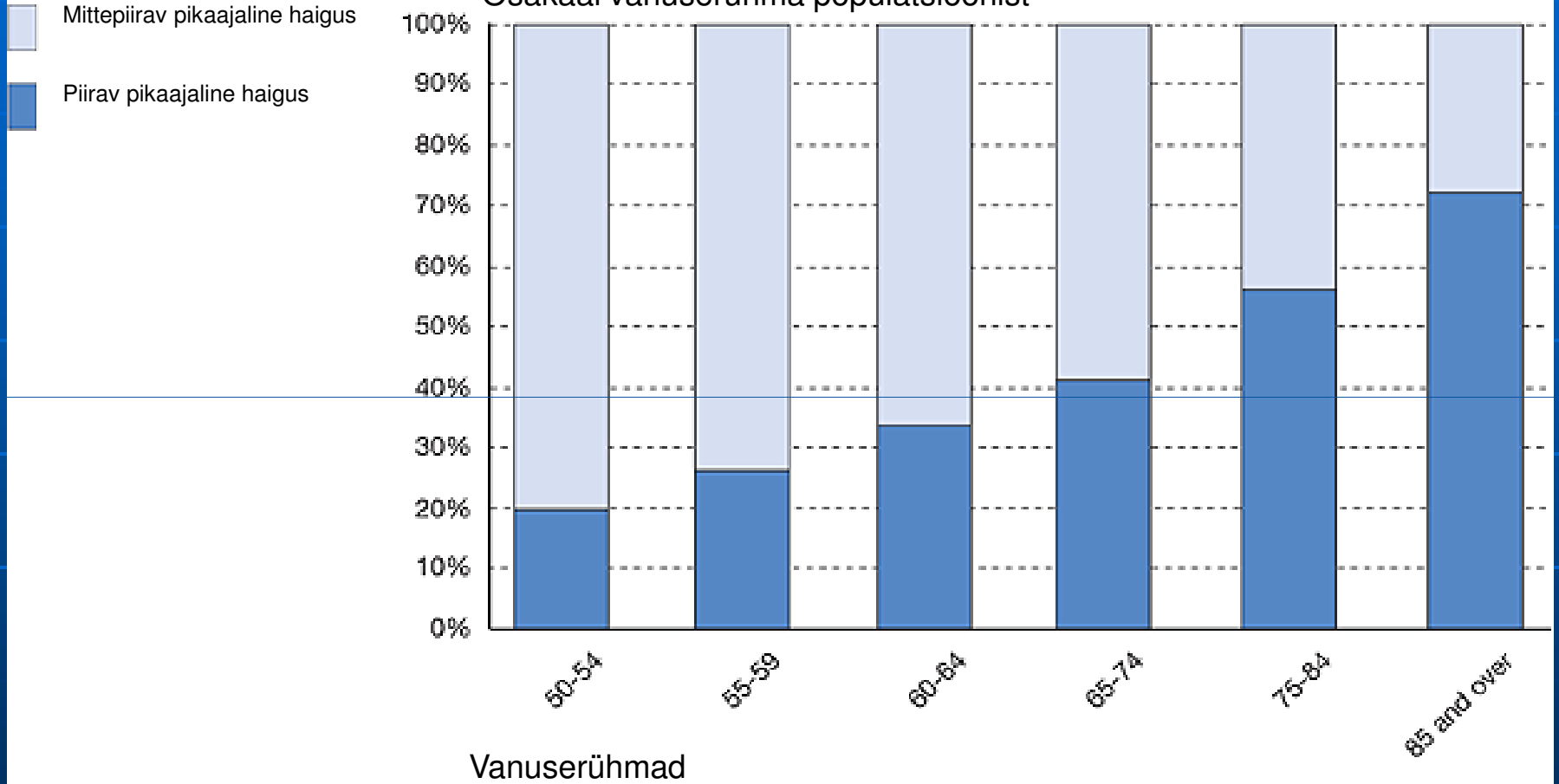
Kaasuvad haigused

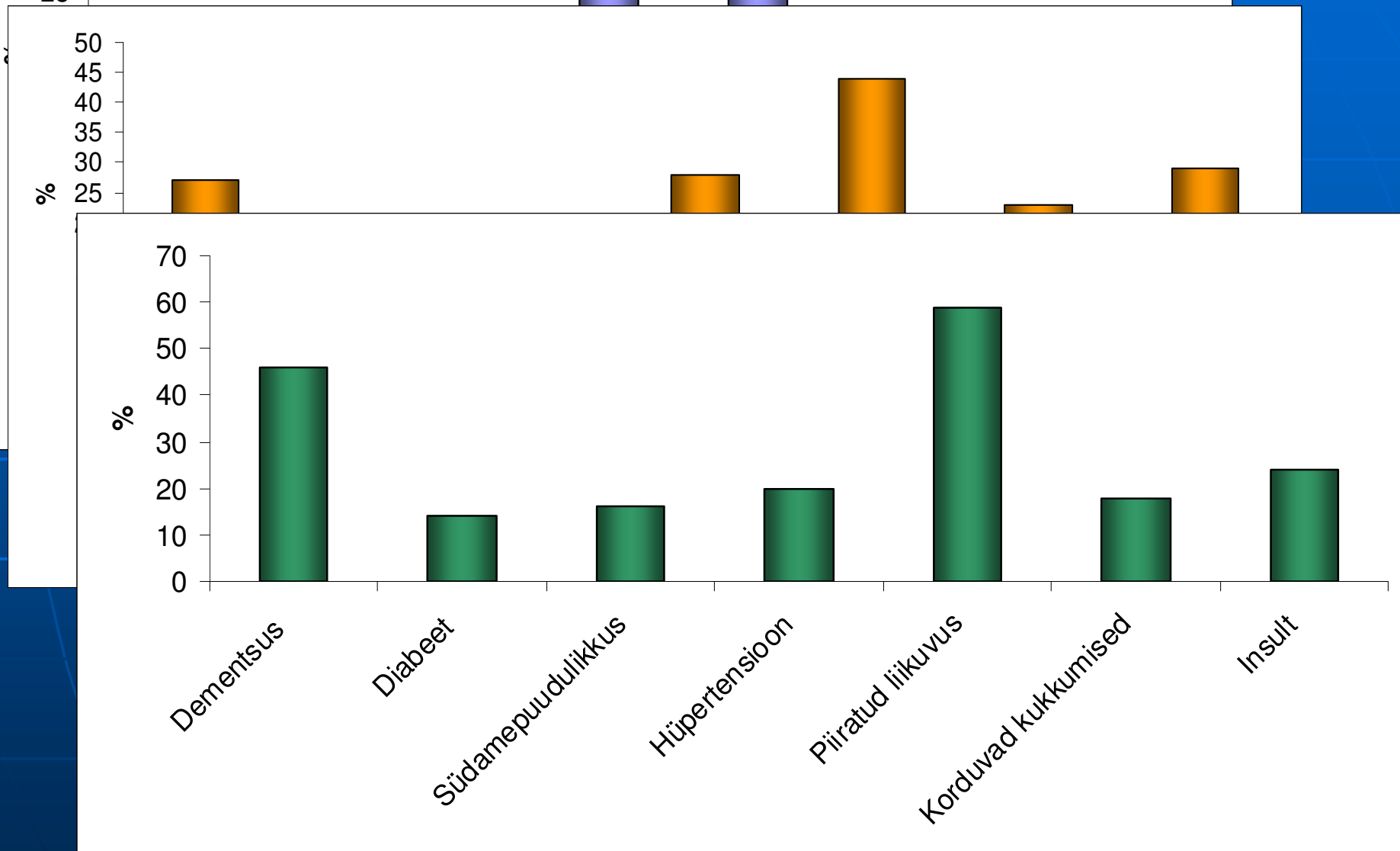
- Teised sagedasemad haigused, mis võivad eakatel olla seotud inkontinentsiga, on muuhulgas järgmised:
 - perifeersetes veresoontes haigus, Parkinsoni tõbi, suhkruhaigus, südame paispuudulikkus, venoosne puudulikkus ja krooniline kopsuhaigus, kukkumised ja kontraktuurid, korduvad infektsioonid ja kõhukinnisus.

Inkontinents ja funktsionaalne sõltuvus

Osakaal vanuserühma populatsioonist

Sagedasemad haigused

■ Dementsus

- 7,4/1000 inimese kohta aastas vanuses 65-69
- 84,9/1000 inimese kohta aastas 85aastaste ja vanemate hulgas¹

■ Insult

- 2,2% üle 65aastastest meestest ja 0,4% naistest²

■ Artriit

- 9,6% meestest ja 18% naistest vanuses >60³

1. Matthews F, Brayne C. PLoS Med 2005; 2(8): e193.

2. Kwan J. CME Journal Geriatric Medicine 2001; 3: 94-98.

3. Woolf AD, Pfleger B. Bulletin of the World Health Organization 2003; 81: 646-56.

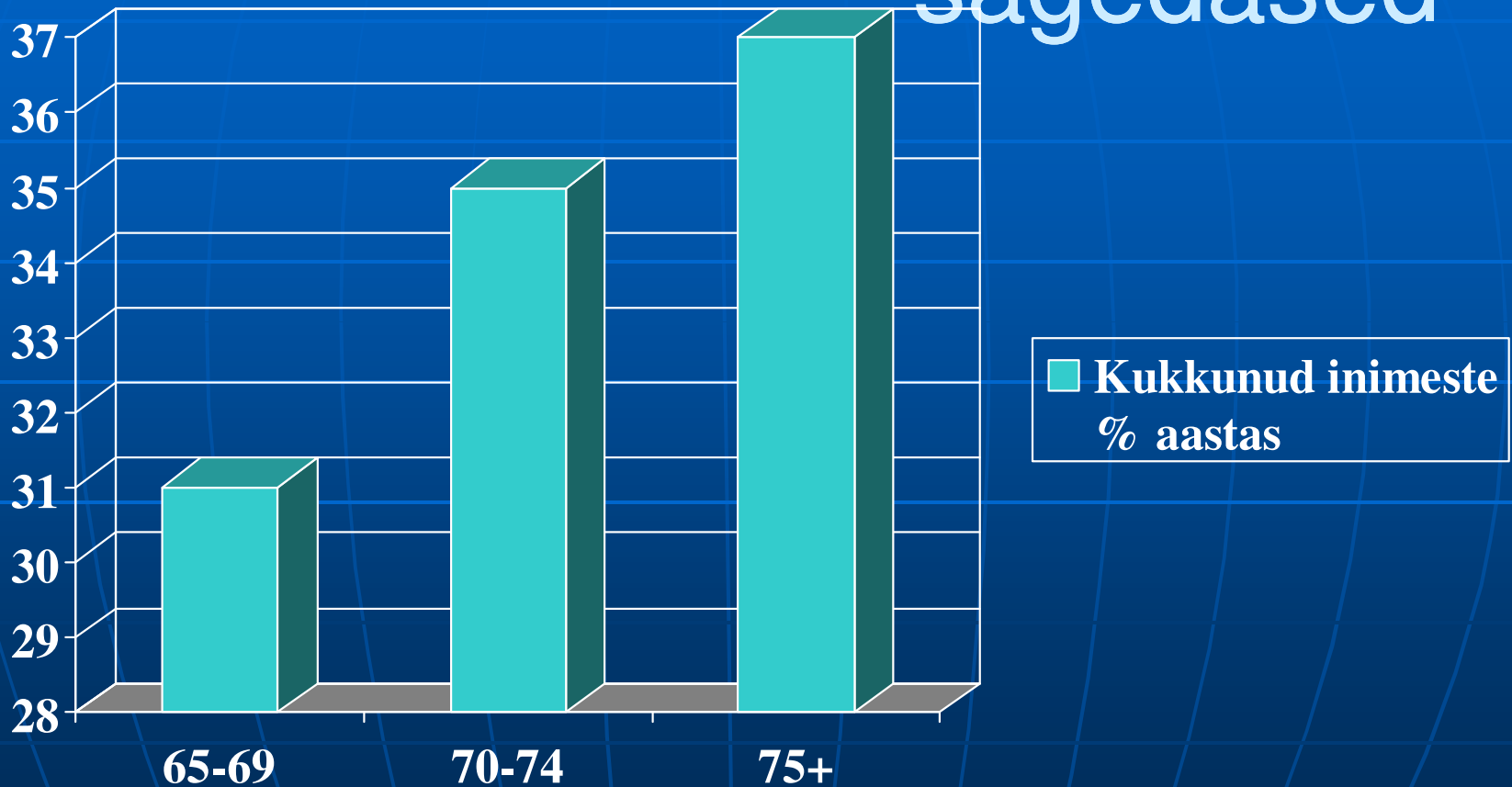
Sagedasemad kaasuvad haigused võivad olla põhjuslikult seotud inkontinentsiga või neil võivad olla sarnased põhjuslikud tegurid

- Kuseteede infektsioon
 - üliaktiivse põietegevusega patsientide uuringus kirjeldati 3 korda rohkem kuseteede infektsioone aastas kui ilma üliaktiivse põietegevuseta¹
- Nahainfektsioonid²
- Depressioon³
- Unehäired – seotud noktuuriaga⁴

1. Wagner TH, et al. Am J Manag Care 2002;8:S598–607 ; 2. Hu TW, et al. Urology 2003;61:1123–8
3. Steers WD, et al. World J Urol 2001;19:351–7; 4. Coyne KS, et al. BJU Int 2003;92:948–54

Kukkumised, nagu ka põie- probleemid, on eakatel

sagedased

Heas füüsilises vormis eakad kukuvad harvem.
Kordumise sagedus on 60-70% aastas.

Kukkumise ja luumurdude riski seostatakse inkontinentsiga

- Üks kord nädalas või sagedamini esinev tunginkontinents on seotud suurema kukkumise ja luumurdude riskiga:

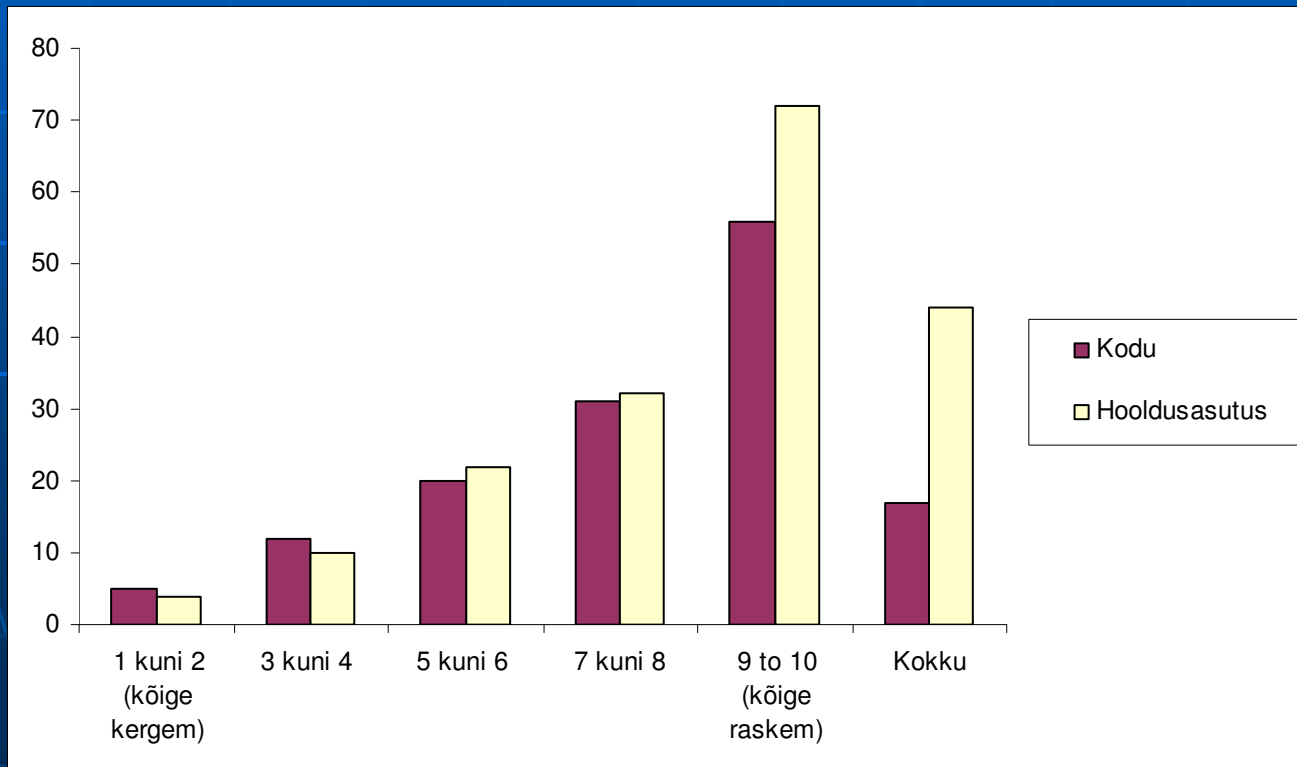
OR: 1,26 (95% CI 1,1 – 1,4) KUKKUMINE

OR: 1,34 (95% CI 1,1 – 1,7) LUUMURRUD

OR – *odds ratio* / riskide suhe

CI – *confidence interval* / usalduspiirid

Inkontinentsi levimus puudega täiskasvanutel elukoha ja puude raskusastme järgi

- Ühendkuningriigis peaks pikaajalise hoolduse kulutusi ajavahemikus 2000 – 2051 tõstma ligikaudu 315%.
- Tegelikud hoolduskulud tõusevad, kui sõltuvuse tase, hooldusmustrid ja rahastamisskeemid jäävad muutumatuks.

Valik

Kvaliteet

Hooldusteenuste
juhtimine (*managed care*)

Muutused vanuselises struktuuris

- Muutused elanikkonna vanuselises struktuuris on suurendanud nõudlust terviseteenuste järele.
- Eakad inimesed vajavad rohkem terviseteenuseid kui teised vanuserühmad.
- 1998/99. aastal moodustas 39% NHS-i (National Health Service, riiklik tervishoiuteenus) haiglakuludest ja kogukonna tervisekuludest 65aastaste ja vanemate patsientide ravi.
- NHS-i loomise ajal oli 65aastaseid või vanemaid patsiente vaid 11% elanikkonnast, samas kui praegu on neid 16%.

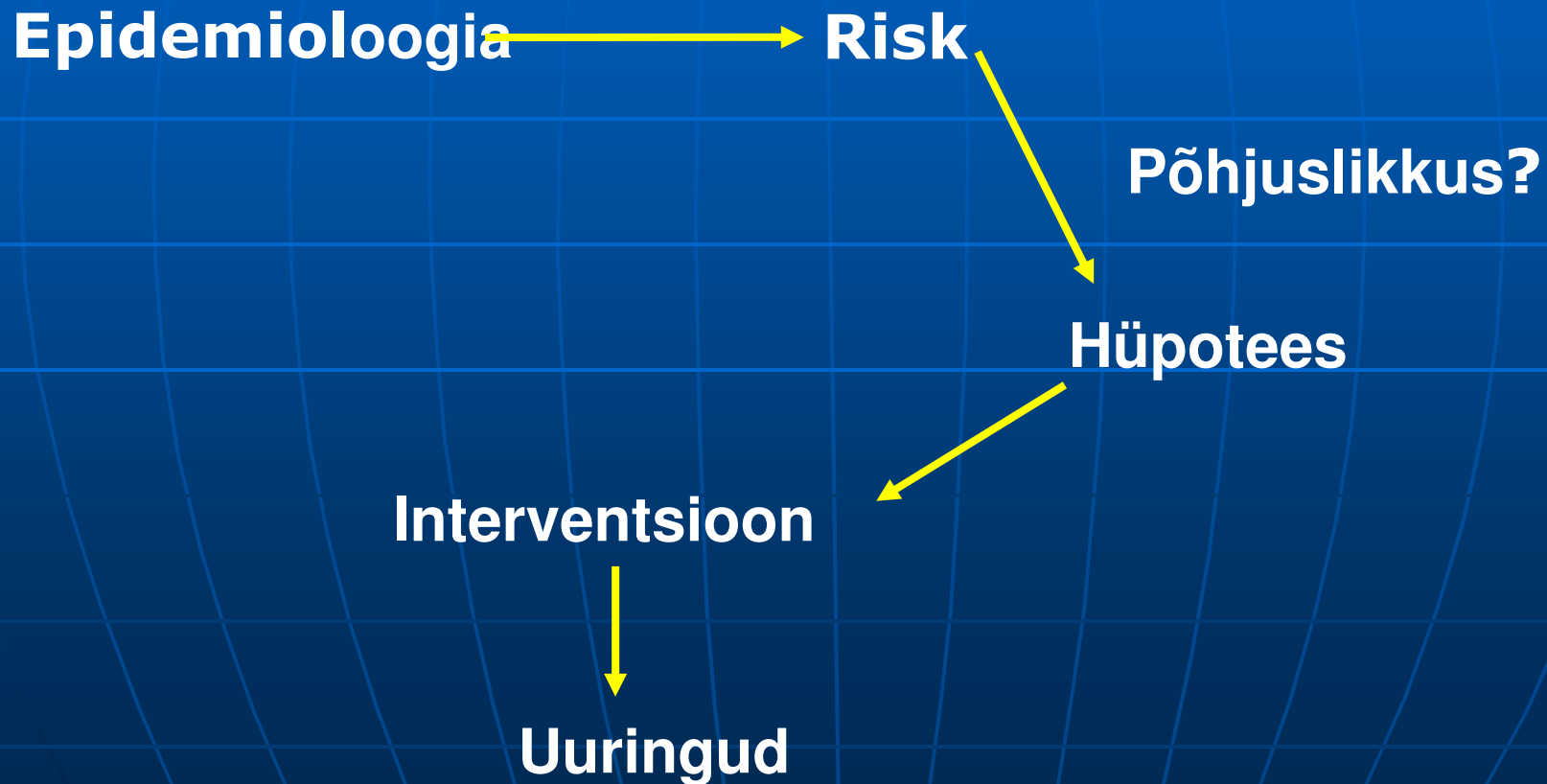
- Elanikkonna vananemisest, innovatsioonikuludest ja suurenenud ootustest lähtuv pessimism nõudluse suurenemise kohta tulevikus, on hea tõestusmaterjaliga kinnitamata.
- Paljud terviseteenuste tajutavad puudujäägid lähtuvad muudest probleemidest kui suur nõudlus, näiteks avalikkuse soovist mitte leppida teenuste piiratud tõhususega ja professionaalide huvist.

Kas eakad inimesed on tulevikus
nõudlikumad või
vähemnõudlikumad?

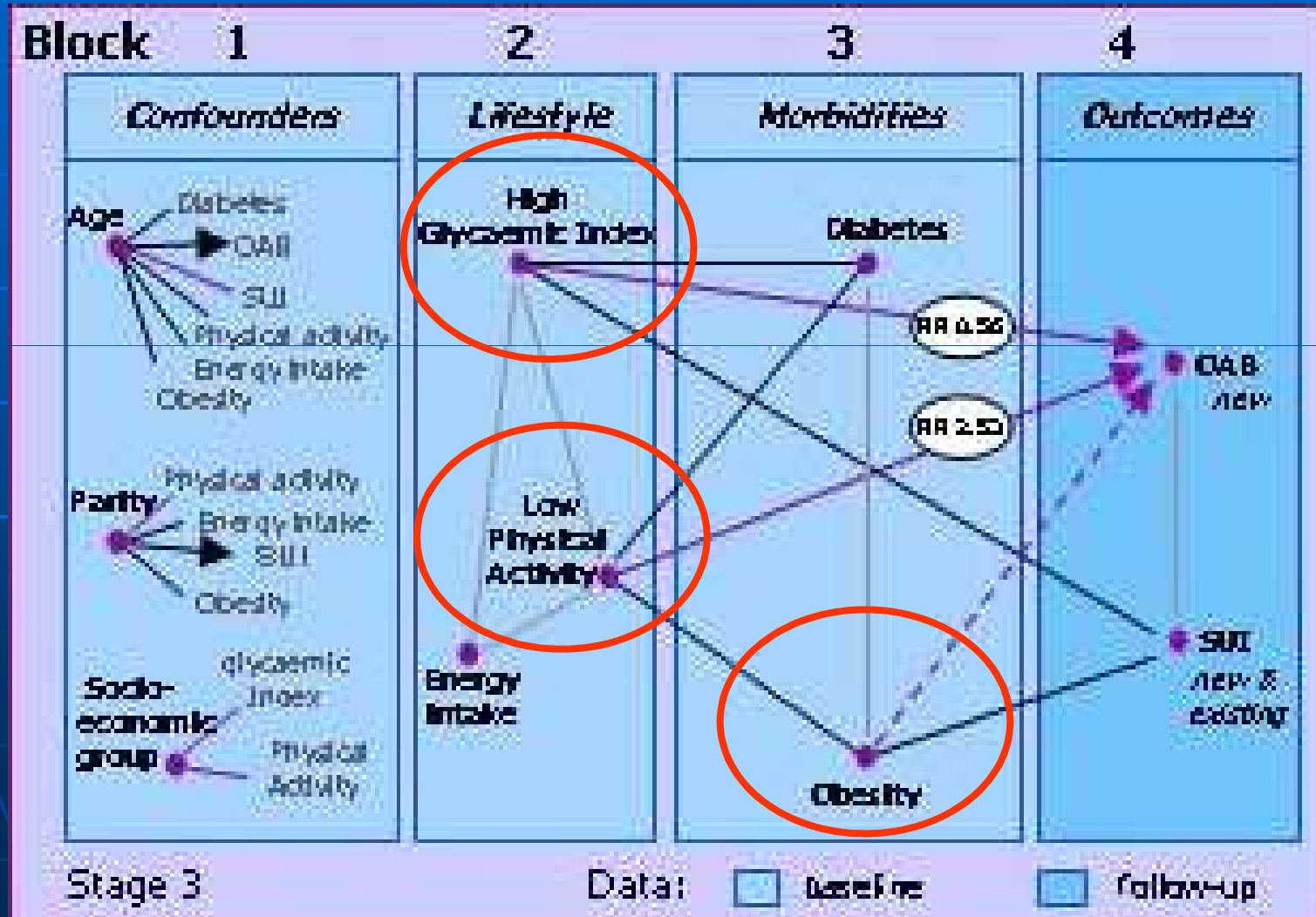
- “1950ndate beebibuumi ajal sündinud”
- “Elu algab 50aastaselt”
- “Pidev hooldus”
- Südamehaigete järjekorrad

Age Ageing 2002; 31: 187-192

Epidemioloogiast uuringuteni

Epidemiologia põhjuslikkusest ennetuse uuringuteni

Ennetus

- Ennetusele suunatud mudeli eesmärk on läbi pikaajaliste puuete vähendamise võimaldada inimestel kvaliteetselt kauem elada.
- Tervisliku vananemise olulised komponendid on õige toitumine ja selle säilitamine.
- Diabeedi ennetamine füüsilise koormusega.

Retseptiravimid

“Palun üks unts ennetust.”

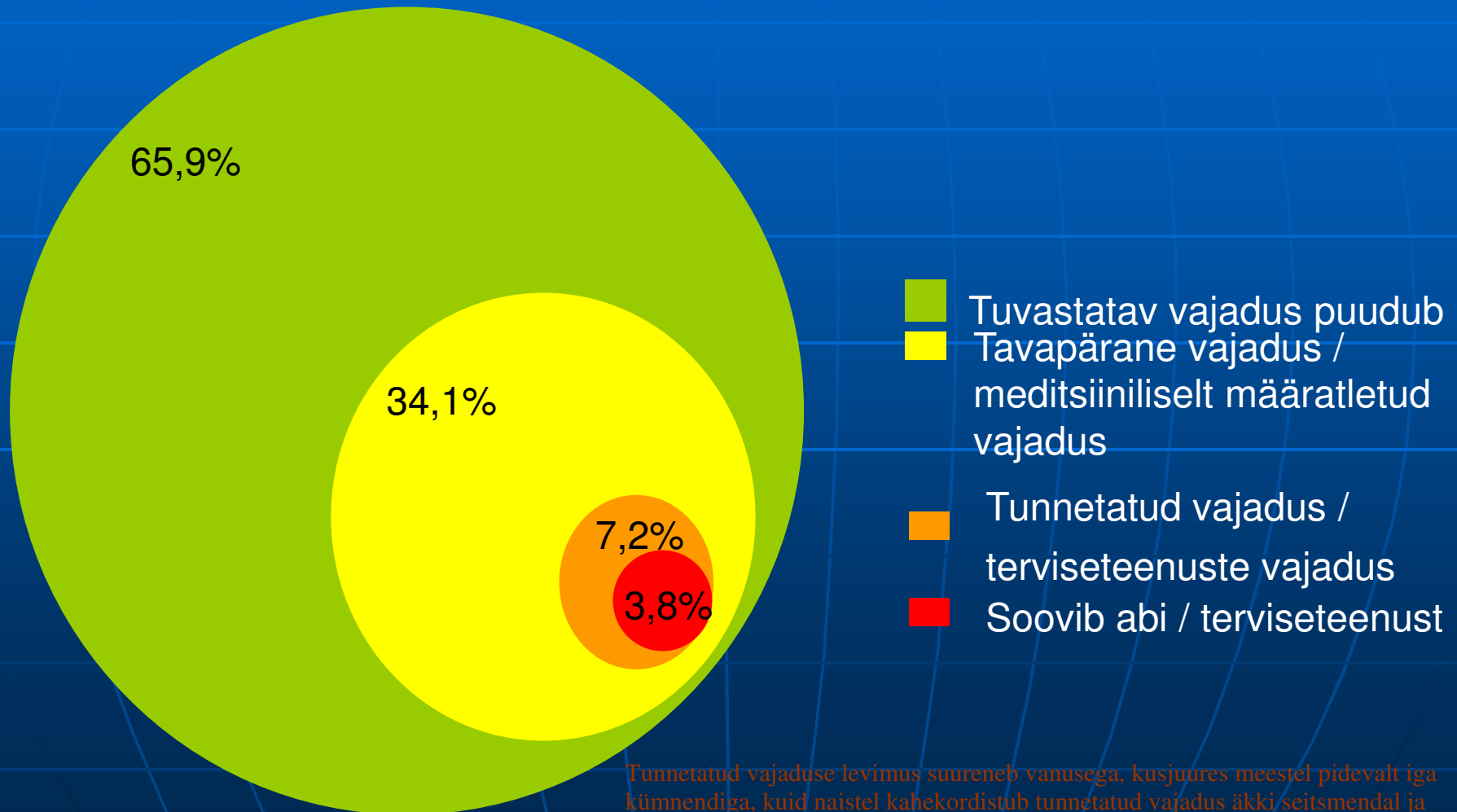
Curr Diab Rep. 2007 Feb;7(1):14-9.

Hooldusasutustes elavatel naistel on suurt füüsilist aktiivsust seostatud väiksema inkontinentsi riskiga.

- Tõhusad on kõnnikiiruse ja vastupidavuse suurendamisele suunatud interventsioonid.
- Nende interventsioonide täiendav kasu on seotud kehakaalu langusega, mis on iseenesest juba kasulik.

Suhe vajaduste määrdikute vahel ladestushaiguste korral

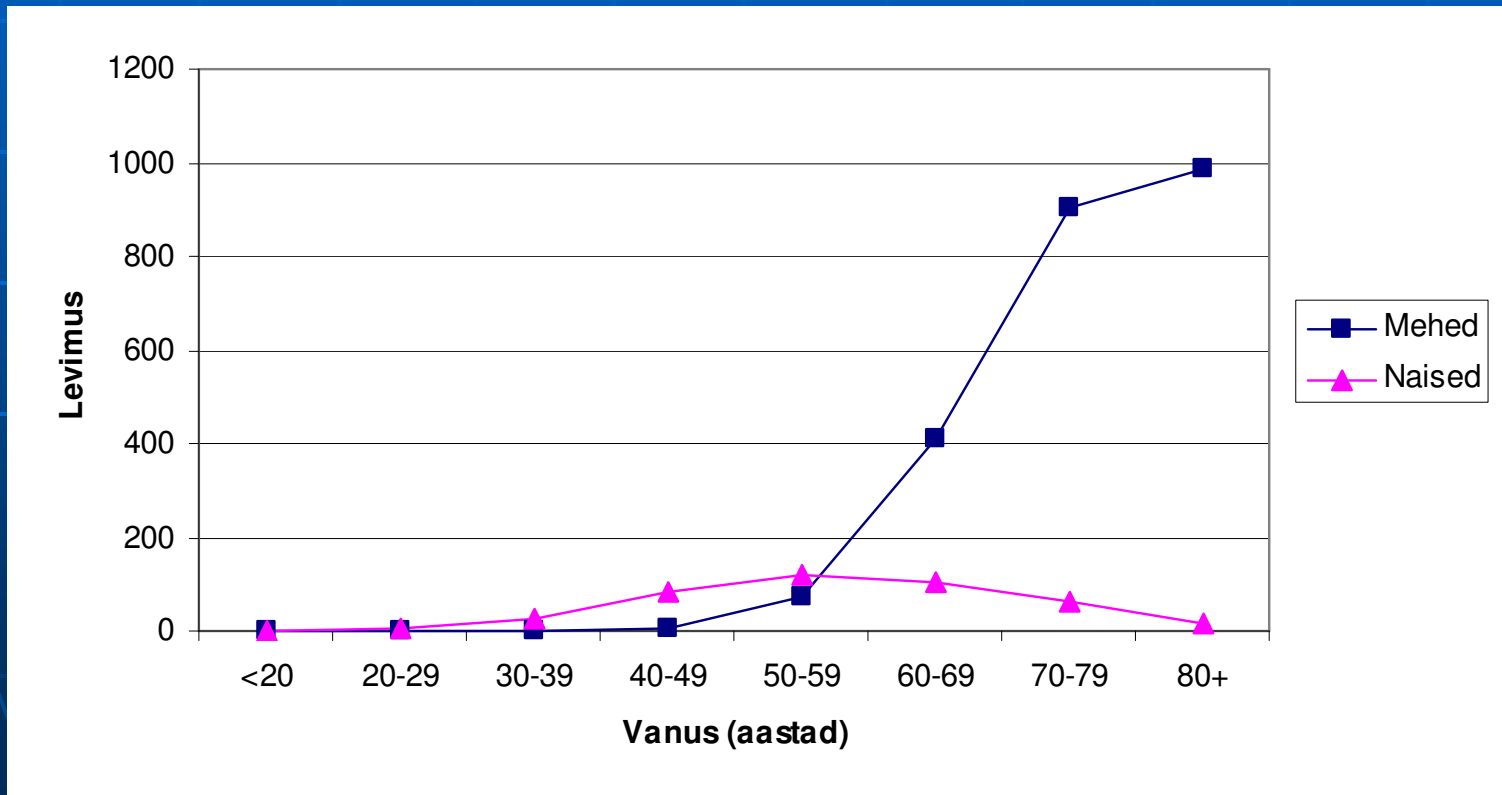

Tunnetatud vajaduse levimus suureneb vanusega, kusjuures meestel pidevalt iga kümneniga, kuid naistel kahekordistub tunnetatud vajadus äkki seitsmendal ja kaheksandal elukümnelil.

Teadlikkus

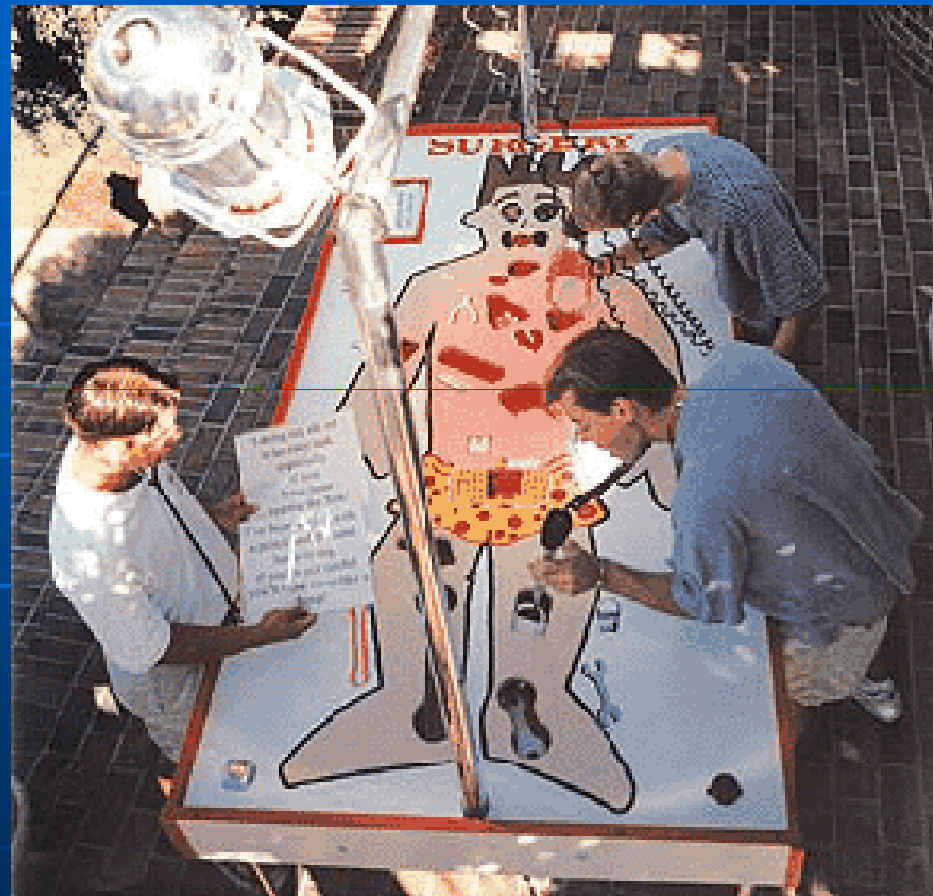
- Esineb haigus = “kannatus”?
- Kontinentsi reklaamimine = reklaamimine professionaalide / ravimitööstuse / tootjate poolt
- Tasakaal

Inkontinentsi kirurgiliste protseduuride levimus 100 000 inimese kohta soo ja vanuse järgi Inglismaal ja Walesis aastatel 1999-2000

Vanad operatsioonitehnikad

- Suuremahuline operatsioon
- Pikk haiglaravi
- Tüsistused

Uuemad operatsioonitehnikad

Veelgi uuemad operatsioonitehnikad

- Autoloogsed tüvirakud – ureetra sfinkteri jaoks
- Autoloogne uus põis / uus sfinkter

Vanuse mõju linguoperatsioonide tulemustele

- Üldised tulemused on noorematel naistel (vanus 65-74) märkimisväärselt paremad kui vanematel naistel:
 - operatsioonijärgne tunginkontinents (20,0% vs 12,6%)
 - ravi ebaõnnestumine (10,5% vs 7,2%)
 - väljavoolu takistus (10,5% vs 6,6%)
- Vanem iga ja rohkem kaasuvaid haigusi on seotud kõrvalnähtude suurema riskiga.

- Parem elukvaliteet¹
- Pingevaba tupelindi (TVT, *tension-free vaginal tape*) operatsioonidega saavutati elukvaliteedi ja patsiendi rahulolu märkimisväärne suurenemine ja vähem kuseteede probleeme.²

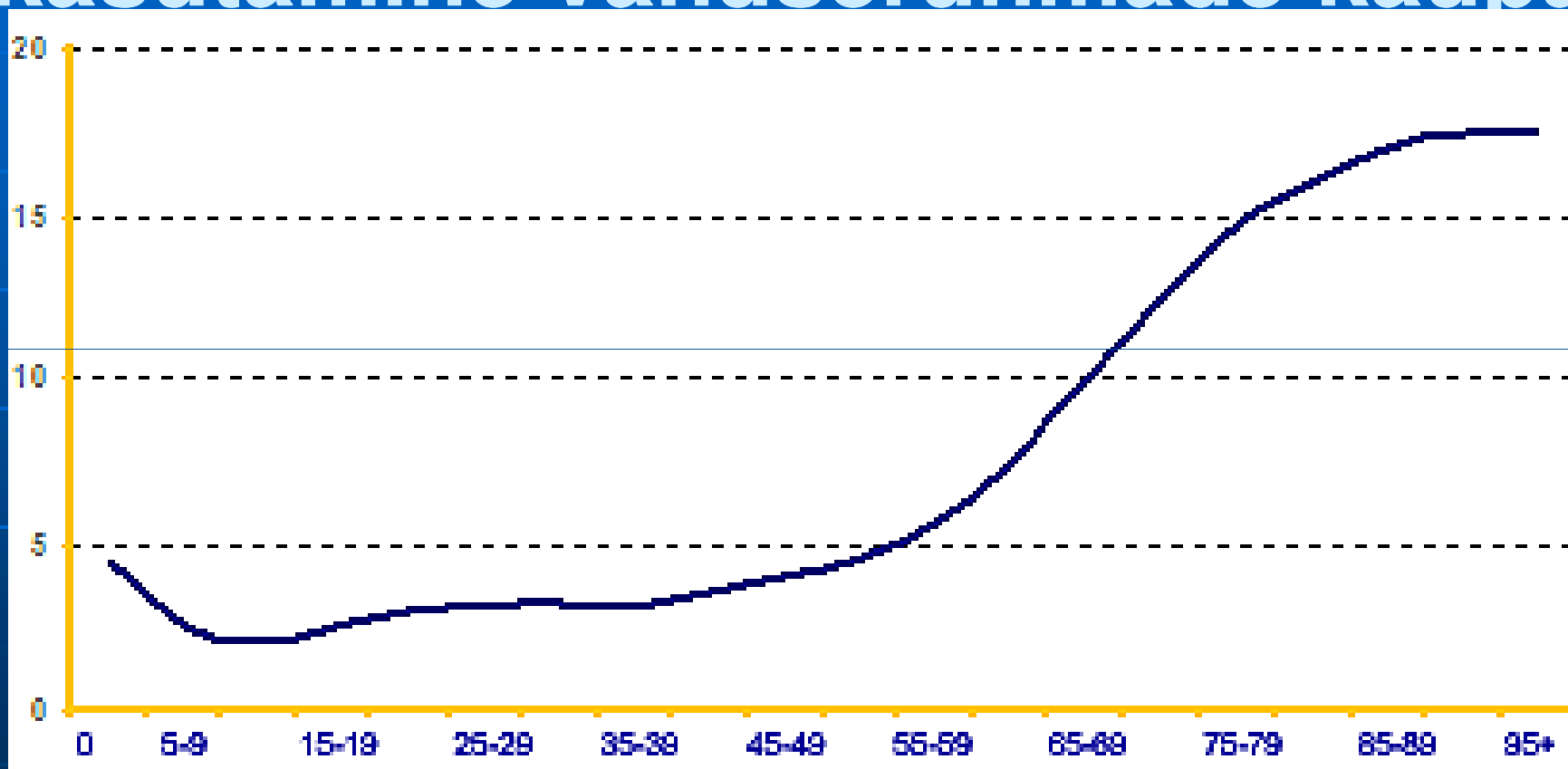
1. Am J Obstet Gynecol. 2007 Dec;197(6):680.e1-5

2. Neurourol Urodyn. 2007;26(7):990-4

Maksmine ja hüvitamine

- Kas inkontinents on oluline?
- Isikliku tervishoiu eelarve
- Reklaam vahetult tarbijale
- Ravimite / toodete / tervishoiu pakkumine vahetult tarbijale

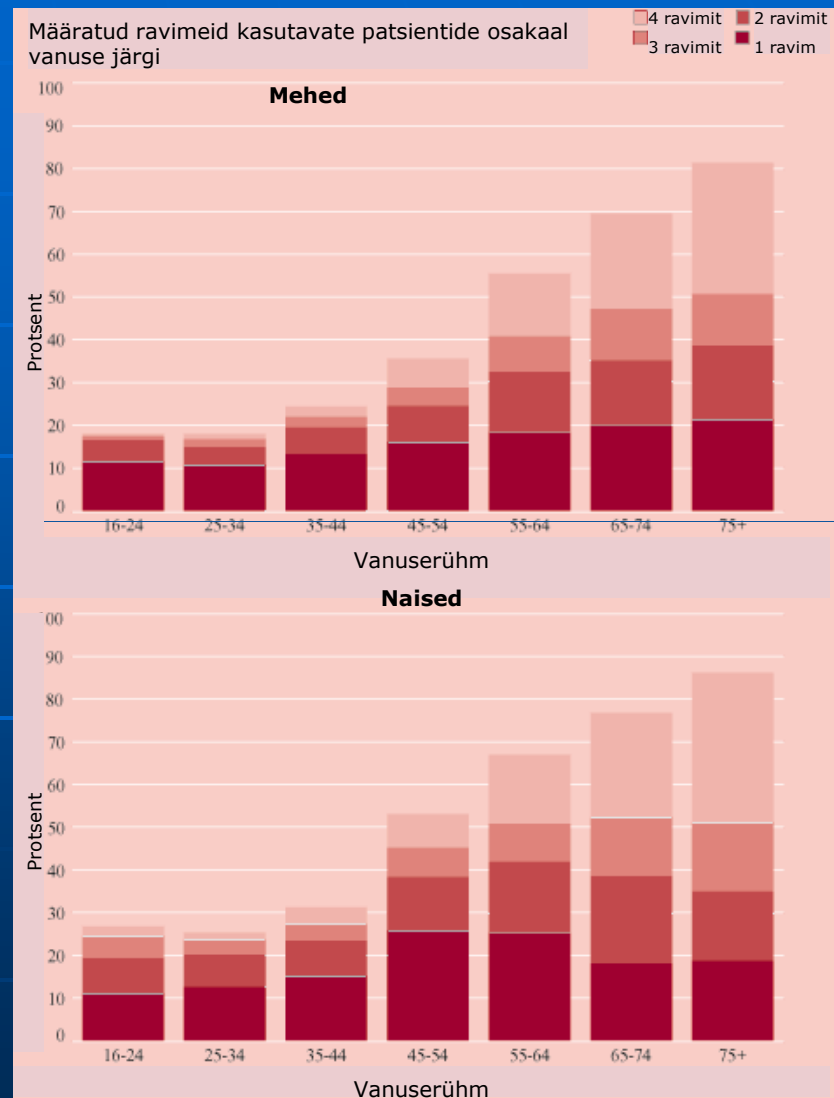
EL-i tervishoiukulutused ja ravimite kasutamine vanuserühmade kaupa

Palju ravimeid

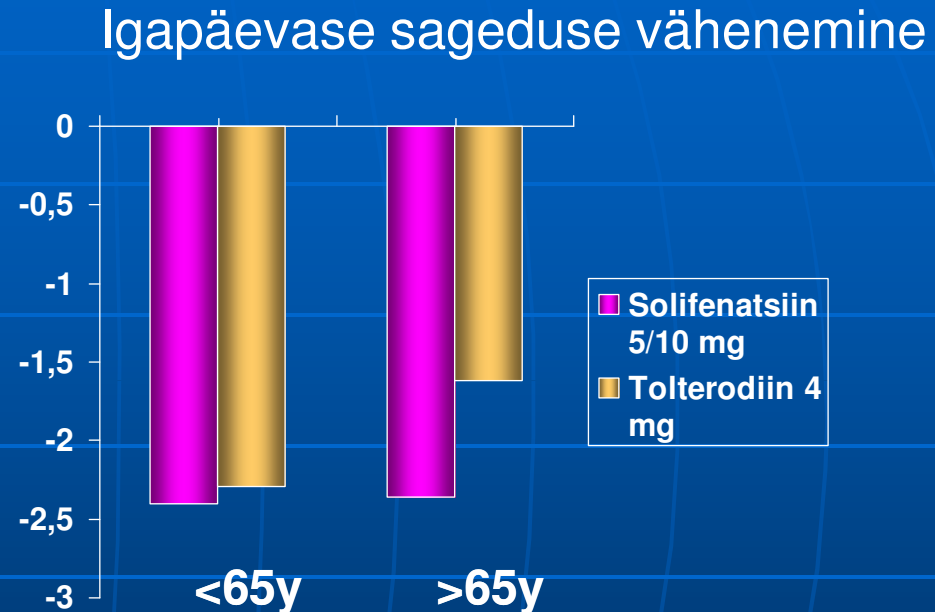
	<i>65-74 a</i>	<i>≥ 75 a</i>
Üks	20	17
Kaks	17	18
Kolm	14	16
≥ neli	22	31

% patsientidest

Inkontinentsi uued ravimid

- Antimuskaariinse toime kaotamine
 - erinevad toimemehhanismid
 - kombineeritud ravi
- Stressinkontinentsi ravimid
- Manustamisviisid
- Ravimite individuaalne kohandamine

Järeldus

- Utilitaarne lähenemine
 - Kvaliteetne käsitus kaasaegsete teadmiste kohaselt
- Ennetus keskeas
- Teadlikkus
- Realistlike ootuste õpetamine
- Nõudluse juhtimine